

LAHDEN KAUPUNGIN LIIKENNETURVALLISUUSTYÖRYHMÄ

Aika	Keskiviikko 23.9.2020 klo 13.03–15.27		
Paikka	Teams + kokoushuone Tori (BW Tower)		
Läsnä	Matti Heikkinen	Lahden kaupunki, kaupunkiympäristö	
	Petteri Väisänen	Lahden kaupunki, kaupunkiympäristö	
	Sari Markkula	Lahden kaupunki, kaupunkiympäristö	
	Tuula Salminen	Lahden kaupunki, kaupunkiympäristö	
	Päivi Sieppi (13.35-14.40)	Lahden kaupunki, elinvoima- ja kilpailukykypalvelut / ympäristökehitys	
	Piia Koponen	Lahden kaupunki, nuorisopalvelut	
	Johanna Lahtimo (-15.20)	Lahden kaupunki, varhaiskasvatus / Kanervan päiväkoti	
	Suvi Ruusunen (-15.00)	Lahden kaupunki, varhaiskasvatus	
	Juha Patrakka (13.35-)	Lahden kaupunki, sivistyspalvelut	
	Tuula Herkepeus (13.35-15.15)	Lahden kaupunki, Kivimaan koulu	
	Heikki Turunen	Lahden kaupunki, lukiokoulutuspalvelut	
	Hannu Huovinen	Vammaisneuvosto	
	Kati Laakso	Lasten ja nuorten hyvinvointi (PHHYKY)	
	Iiris Salomaa	Terveysten ja hyvinvoinnin edistäminen (PHHYKY)	
	Ari-Pekka Lattu	Liikenneturva	
	Satu Tuomikoski	Liikenneturva	
	Jouni Takala (-14.30)	Hämeen poliisilaitos	
	Annika Sarkkola	ELY-keskus	
	Marjo Oksanen	Päijät-Hämeen pelastuslaitos	
	Erkki Wahlfors	Royal Cycling Team ry	
	Terhi Svenns	Ramboll Finland Oy	
	Tiedoksi	Emma Marjamäki	Lahden kaupunki, elinvoima- ja kilpailukykypalvelut / ympäristökehitys
		Antti Prepula	Lahden kaupunki, konsernipalvelut (turvallisuus ja riskienhallinta)
Tarja Tolvanen-Valkeapää		Lahden kaupunki, kaupunkiympäristö	
Jukka Lindfors		Lahden kaupunki, kaupunkiympäristö	
Mika Lastikka		Lahden kaupunki, kaupunkiympäristö	
Riitta Niskanen		Lahden kaupunki, kaupunkiympäristö	
Anna Huttunen		Lahden kaupunki, kaupunkiympäristö	
Kimmo Sutinen		Lahden kaupunki, kaavoitus	
Jari Saatsi		Lahden kaupunki, liikuntapalvelut	
Patrik Heimala		Lahden kaupunki, liikuntapalvelut	
Katja Suhonen		Lahden Seudun Liikenne	
Ismo Hämäläinen		Koulutuskeskus Salpaus	
Erkki Liedes		Vanhusneuvosto	
Matti Sinervä		Autoliitto, Lahden seudun osasto	
Herkko Jokela		ELY-keskus	
Marko Kelkka		ELY-keskus	
Jan Berghäll	ELY-keskus		
Jarmo Kouhia	Päijät-Hämeen pelastuslaitos		
Helena Nurmio	Salpausselän Samoojat ry		
Markku Kortelainen	Koulutuskeskus Salpaus		

1. Kokouksen avaus ja järjestäytyminen, ryhmän kokoonpanon tarkistaminen

Kokous avattiin klo 13.03. Puheenjohtajana toimi Matti Heikkinen ja sihteerinä Terhi Svenss.

Todettiin seuraavat päivitykset työryhmän kokoonpanoon edellisen kokouksen jälkeen:

- Petteri Väisänen on tullut mukaan ryhmään.
- Risto Helander jää eläkkeelle ja sen vuoksi pois liikenneturvallisuustyöryhmästä. Toistaiseksi Tilakeskuksesta ei ole nimetty uutta edustajaa työryhmään.
- Saara Vauramo jää pois liikenneturvallisuustyöryhmän tiedoksi-listalta.

2. Asialistan hyväksyminen

Asialista hyväksyttiin sellaisenaan kokouksen työjärjestykseksi.

3. Edellisen kokouksen muistio (18.2.2020)

Käytiin läpi ja hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio.

4. Liikenneturvallisuustyö Lahdessa ja seudulla: toteutunut ja tuleva toiminta

Varhaiskasvatus

- Lähiretkelyä suositaan aiempaa enemmän. Ryhmät eivät liiku julkisissa paikoissa tai kulkuvälineissä.
- Liikenteessä liikkumista harjoitellaan, kun liikutaan päiväkodin lähialueilla.

Koulut

- Paavolan kampuksen liikenneturvallisuus huolettaa.
- Koululaisten pyöräily on lisääntynyt ja pyöräilyn olosuhteet ovat myös parantuneet.
- Rehtoreilta on tullut toiveita koulujen lähialueiden liikenneturvallisuustarkastusten tekemisestä.
 - o Kohteita mm. Lähde, Renkomäki, Tiirismaan ja Lotilan alue (englanninkielinen päiväkot). Myös Möysän koulu (kulkua pyöräväylälle ei tiettävästi ole vielä tehty).

Lukiopalvelut

- Koronatilanteen vuoksi abit ovat etäopetuksessa, joten koulumatkat jäävät vähälle.
- OPSin perusteissa ei ole erityisesti otettu huomioon liikenneturvallisuusasioita. Tätä olisi hyvä edistää ja ottaa koulun opetussuunnitelmaan mukaan.
 - o Liikenneturva osallistuu mielellään suunnitteluun.

PHHYKY

- Koronatilanne on päällimmäinen ajankohtainen asia aiheuttaen paljon lisätyötä.
- Uusi perhekeskus tulee keskustaan Aleksanterinkadun ja Mariankadun kulmaan. Rakennustyöt ovat käynnissä. Ensi vaiheessa vuodenvaihteessa tiloihin muuttavat neuvolaterveydenhoitajat.
 - o Pysäköintijärjestelyt puhuttavat. On tärkeää, että keskus on saavutettavissa hyvin joukkoliikenteellä.
 - o Maksutonta bussimatkustamista lastenvaunujen kanssa pidetään tärkeänä etenkin nyt, kun neuvolaan mennään ensisijaisesti joukkoliikenteellä.
- Keskussairaalan alueella on paljon rakennustyömaa-aluetta. Tulee kestämään monta vuotta ennen valmistumista.
- Audit-testejä on pyritty lisäämään, jotta riskikäyttäjiä tunnistettaisiin mahdollisimman hyvin. Tämä vaikuttaa osaltaan rattijuopumuksen ennaltaehkäisyyn.

Nuorisopalvelut

- Keväälle suunnitellut tapahtumat peruuntuivat koronatilanteen vuoksi ja myös kesälomatoiminnot olivat tavanomaista tyypistetympiä.
- Syslomaviikon toimintoja ollaan suunnittelemassa, myös ne ovat tavallista pienimuotoisempia.
- Viikolla 47 on Lapsen oikeuksien viikko, tällöin toteutetaan mm. some-kampanjaa.

Kaupunkiympäristö

- Kehätien vaikutusten valmisteluja.
- Citicap-pyörätie on rakennusvaiheessa. Valmistumisajankohta on v. 2020.
- Starkin alueella rakennustyöt ovat käynnissä. Vahva-Jussin lenkki on osittain rakennettu. Alueelle rakennetaan parhaillaan lähikauppaa.
- Metsäkankaalla uusi Reissumiehenkadun ja vt 12 liittymä on otettu käyttöön liikenteelle. Samalla Rakuunakadun liittymä valtatieltä 12 on poistettu käytöstä.
- Jaksonkatu ja Jaksonkadun liittymä Mannerheiminkadulle Matkakeskuksella on otettu liikenteelle käyttöön. Alueen kortteleissa on rakennushankkeita vireillä, mm. liityntäpysäköintilaitos.
- Keskustan 30 km/h aluenopeusrajoitus laajenee. Päätös on ollut teknisen ja ympäristölautakunnan käsittelyssä elokuussa.
- Hälytysajoneuvojen etuusjärjestelmä etenee aikataulussa. Muutamia keskeneräisiä osahankkeita on sopimatta, mutta käyttöönoton testaukset ajoittunevat tammikuulle.
- Liikenneyksikköön on saatu uusia suunnitteluinsinöörejä vahvistamaan liikennehankkeita.
 - o Petteri Väisänen: maankäytön liikennesuunnittelu, liikennejärjestelyt, liikenteenohjaus, esteettömyys
 - o Juhana Polojärvi: maankäytön suunnittelu, liikennejärjestelyt, liikenteenohjaus
- Kouluhankkeet
 - o Kivimaa
 - Mukulankatu on valmistunut.
 - Lahdenkadun melusteesta on yleissuunnitelma, tämän pitäisi edetä rakennussuunnitteluvaiheeseen.
 - o Lähteen koulu
 - Ajokatu on valmistumassa.
 - Uudenmaankadun jalankulku- ja pyörätieyhteyksien näkemäalueita on parannettu.
 - o Rakokivi
 - Monitoimitalon rakennustyöt ovat käynnissä.
 - Alueen katusuunnitelmia viimeisteillään, muutamia erillishankkeita on vireillä.
 - o Lamk
 - Mukulankadulle on suunniteltu uusi keskisaarekkeellinen suojatie.
 - o Renkomäen monitoimitalo
 - Hankkeen toteutus päätös on vielä pohdittavana, suunnitelmat monitoimitalosta ja katusuunnitelmista on laadittu melko valmiiksi.
- Uuden tieliikennelain mukaiseen aikaan valmistautumista
 - o Liikenteenohjauksen ohjelmien hankintojen valmistelu, sis. uuden tieliikennelain mukaiset liikennemerkit.
 - o Kotihoidon pysäköinnin järjestämisen valmistelua.

Elinvoima- ja kilpailukykypalvelut

- Koulujen liikkumissuunnitelmatyön edistämässä on oltu mukana.
 - o Teams-kanava (Lahti koulujen liikkumissuunnitelmat) on luotu tätä varten, kanavalle voivat liittyä asiasta kiinnostuneet.
- Liityntäpysäköintimahdollisuuksia pyritään parantamaan bussipysäkkien yhteydessä, tästä on hanke käynnistymässä.

Vammaisneuvosto

- Koiviston Autolle tehtiin aiemmin ehdotus kuljettajien koulutustilaisuuden järjestämisestä, mutta asia ei ole edennyt.
- Vammaisneuvostossa on keskusteltu busseissa olevista vaunujen ja pyörätuolien kiinnitysvöistä. Vyöt voisivat olla pidempiä joissain autoissa.
- Uudesta tieliikennelaista tehtiin juttu näkövammaisten lehteen yhteistyössä Liikenneturvan kanssa (<https://www.airutlehti.fi/2020/airut-6-2020/jotain-uutta-paljon-vanhaa-tieliikennelaki-uudistui/>). Jutusta tuli hyvää palautetta.

Liikenneturva

- Liikenneturvan ajankohtaisia asioita on muistion liitteessä 1.

Poliisi

- Hämeen poliisilaitoksen päällikkö vaihtuu, kun nykyinen päällikkö Ilkka Koskimäki on siirtynyt Itä-Uudellemaalle. Uuden päällikön valinnan aikataulusta ei ole vielä tietoa.
- Poliisihallituksen liikenneyksikön päällikkö on vaihtunut, päällikkönä toimii nykyisin Hannu Kautto.
- Sisäministeriön liikenteenvalvontastrategia on valmistelussa. Kuntayhteistyötä on nostettu tässä yhteydessä esiin.
- Hämeen poliisi on ollut mukana valtakunnallisissa valvontateemoissa.
- 17-vuotiaiden henkilöauton ajokortin poikkeusluvalla saaneiden nuorten liikenneturvallisuustilanne on ollut paljon esillä myös mediassa. Tulee kuitenkin huomata, että uutisoinnissa on osaltaan ns. lööppihakuisuutta.
 - o Aiheesta on laadittu poliisiammattikorkeakoulun opinnäytetyö (<https://www.theseus.fi/handle/10024/334343>).
- Törkeät liikenneturvallisuuden vaarantamiset ja rattijuopumukset ovat olleet esillä valtakunnan tasolla, mutta myös Hämeessä.
- Liikennetrikostilastoja Lahdesta vuosina 2019 ja 2020 tammi-elokuun väliseltä ajalta:
 - o Liikennetrikokset kaiken kaikkiaan 1365 (vuonna 2019) → 1551 (vuonna 2020)
 - o Törkeät liikenneturvallisuudet vaarantamiset 43 → 81
 - o Rattijuopumukset 184 → 209 (näistä noin 50 % huumeetapauksia)
- Päijät-Hämeessä poliisilla on ollut oma kohdistettu valvonta, jossa huomioitu mm. kuntapalautteita.
- Hennalan katukaava on vahvistunut. Poliisin hälytysajon näkökulmasta tämä oli pettymys (mm. töyssyt ja kiertoliittymät). Kunnossapitoluokkaa kuitenkin korotettiin palautteen myötä.
- Kehätien harjoitukset ovat käynnissä.
- Liikennevalvontaa tekevä poliisi seuraa huolestuneena Lahden keskustan kehitystä. Nopeusrajoitusmuutoksissa on huomioitava, että pelkkä liikennemerkki ei varmista oikeita ajonopeuksia.

ELY-keskus

- ELY-keskuksen ajankohtaisia asioita on muistion liitteessä 2.

- Liikenneturvallisuusryhmän jäsenet voivat toimittaa Matille ja/tai Terhille toiveita nopeusnäyttöjen sijoituspaikoista. ELY-keskuksen kyselylinkki sijoituspaikoista toimitetaan Matille.
- Valtatien 4 päällystystöitä on tehty kesän aikana.
- Valtatiellä 4 on nopeusrajoitus 100 km/h, mistä on tullut runsaasti palautetta. Rajoitus on kuitenkin teiden urien vuoksi. Ratkaisua mietitään.
- Maantielle 140 Tuomenojan kohdalle on toivottu suojatietä bussipysäkin kohdalle. Nopeusrajoitus on 60 km/h ja näkemät puutteelliset, joten suojatietä ei voida toteuttaa.
- Maantiellä 167 Renkomäessä on ongelmallinen uusi suojatie. Liikennemäärä on korkea ja nopeusrajoitus on ohjeistusta korkeampi. Tähän tarvitaan jokin ratkaisu.
- Maantiellä 296 Sylvia-kodin kohdalla tullaan poistamaan suojatie tarpeettomana.
- Ahtialantiellä (osa maantietä, osa katuja) on toivottu nopeusrajoituksen muutosta 60 → 50 km/h maantieosuudella. ELY-keskus ehdottaa, että kaupunki laskisi rajoituksen vastaavasti myös katuosuudella.

Pelastuslaitos

- Keväällä alkaneen poikkeustilanteen vuoksi toimintaa (koulutukset, tapahtumat) peruttiin.
- Pelastusasemille ei toistaiseksi pääse ulkopuoliset vierailuille, joten Päivä paloasemalla - tapahtumakin järjestetään marraskuussa virtuaalisesti.
- Valtatien 12 tunneliharjoitukset ovat ajankohtainen asia pelastuslaitoksella.
- Uusi palvelutasopäätös on valmisteltu ja on lausunnoilla. Tähän liittyy riskianalyysi, jossa on huomioitu myös liikenneasiat.
- Paavolan pelastusaseman lähiympäristössä huolettaa pyörätie, joka jakaa aseman pihan ja pysäköintialueen. Läheltä piti -tilanteita on tapahtunut ja tästä on oltu yhteydessä kaupunkiin. Suojatielle aiheuttaa näkemäestettä myös muuntaja.
- Päiväkotihankkeeseen liittyen on huomioitava, että liikenne päiväkodille kulkisi samasta liittymästä kuin pelastusaseman henkilöstön liikenne.
- Askon alueen rakentuminen vaikuttaa myös pelastusasemaan.
- Parhailaan tehdään turvallisuussuunnitelmaa, jossa huomioidaan mm. tietoaineisto- ja tilaturvallisuusasioita. Mm. pihamaan puomituksia on aika ajoitin esitetty.
- Hälytysajoneuvojen etuusjärjestelmä on myös ajankohtainen asia.

Royal Cycling Team

- Korona on vaikuttanut paljon seuran toimintaan.
- Heinäkuulle sovittu Royal-Pyöräily jouduttiin perumaan, samoin syyskuulle ajoittunut seuran 40-vuotisjuhla.
- Elo-syyskuussa on järjestetty pyöräilyohjelmaa senioreille.
- Liikenneturva on myös pitänyt infon uudesta tieliikennelaista.
- Älypyörätiestä toivotaan infoa.
 - o Hanke valmistuu tämän vuoden puolella, saattaa siirtyä ensi vuoden puolelle.
 - o Kaupungin verkkosivuilta löytyy lisäinfoa.
- Seuralle kiitokset siitä, että pyöräilyn edistämiseksi huomioidaan liikenneturvallisuus positiivisessa ja rakentavassa hengessä.
- Kiitokset myös ikäihmisten liikuntaa lisäävästä toiminnasta.

Liikenneturvallisuuskoordinaattori

- Ajankohtaisia liikenneturvallisuusasioita on muistion liitteessä 3.

5. Kivimaan koulun lähialueen liikenneympäristö

Kivimaan koulu

Koulun lähialueen liikenneympäristöstä ja sen turvallisuudesta on tullut poliisille yhteydenottoja ja palautetta. Palautteet koskevat kioskin aluetta sekä Lahdenkadun ylitystä. Poliisi on tarkastellut tilannetta paikan päällä ja havaintojen mukaan parantamistarpeita on.

Koululaiset kulkevat Lidliin ylittäen Lahdenkadun aidan ja liikennevalojen välistä. Koulun omaa tehovalvontaa on tehty ja myös huoltajia on tiedotettu, mutta ongelma on edelleen.

Uusi meluseinä on tulossa Lahdenkadulle, ja sen toivotaan osaltaan auttavan. Ensi syksynä siirrytään uuteen rakennukseen, mutta edelleen pienimmät oppilaat jäävät kahteen parakkiin.

Koulun liikennejärjestelyiden suunnitelmassa on eriytetty mm. saattoliikenteen ja pysäköinnin alueet. Toistaiseksi joudutaan kuitenkin olemaan ns. välivaiheessa.

Alikulkutunnelin käyttöön liittyen ei ole ongelmaa tällä hetkellä. Valaistuksen tilannetta on kuitenkin hyvä tarkastella säännöllisesti.

Aamuisin ruuhka-aikaan pysäköintialueella on paljon liikennettä ja liikkujia: jalankulkijoita, pyöräilijöitä ja potkulautailijoita, taksitolpan taksiliikennettä, huoltajien saattoliikennettä, läpiajoa kioskin taakse, koulun huoltoliikennettä sekä taksien läpiajoa koulun toiselle pihalle. Koululle ei ole kuitenkaan tullut tietoa tai palautetta tämän alueen ongelmista.

Mukkulankatu on kavennettu (1+1 -kaistainen) ja tilastojen mukaan liikenneonnettomuudet ovat vähentyneet.

Sovittiin, että järjestetään maastotarkastelu. Osallistujia ovat koulun ja kaupunkiympäristön edustajien lisäksi Tilakeskus (kouluhankkeen projektipäällikkö Tomi Tenhunen sekä kouluisäntä Harri Suominen), poliisi, Liikenneturva ja liikenneturvallisuuskoordinaattori. Terhi sopii asiasta Matin ja Tomin kanssa.

Paavolan kampus

Suunnitelma työnaikaisista liikennejärjestelyt on laadittu ja hyväksytty.

Pysäköinnin järjestelyt ja vuosimaksut ovat herättäneet keskustelua henkilökunnassa.

6. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

7. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään torstaina 18.2.2021 klo 13.00-15.30.

Kokoukseen voi osallistua paikan päällä (sovitaan myöhemmin) tai etänä Teamsin välityksellä.

8. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 15.27.

Liitteet

Liite 1. Liikenneturvan diaesitys

Liite 2. ELY-keskuksen diaesitys

Liite 3. Liikenneturvallisuuskoordinaattorin ajankohtaiset kuulumiset

Kuntadiat syksy 2020

Päijät-Häme

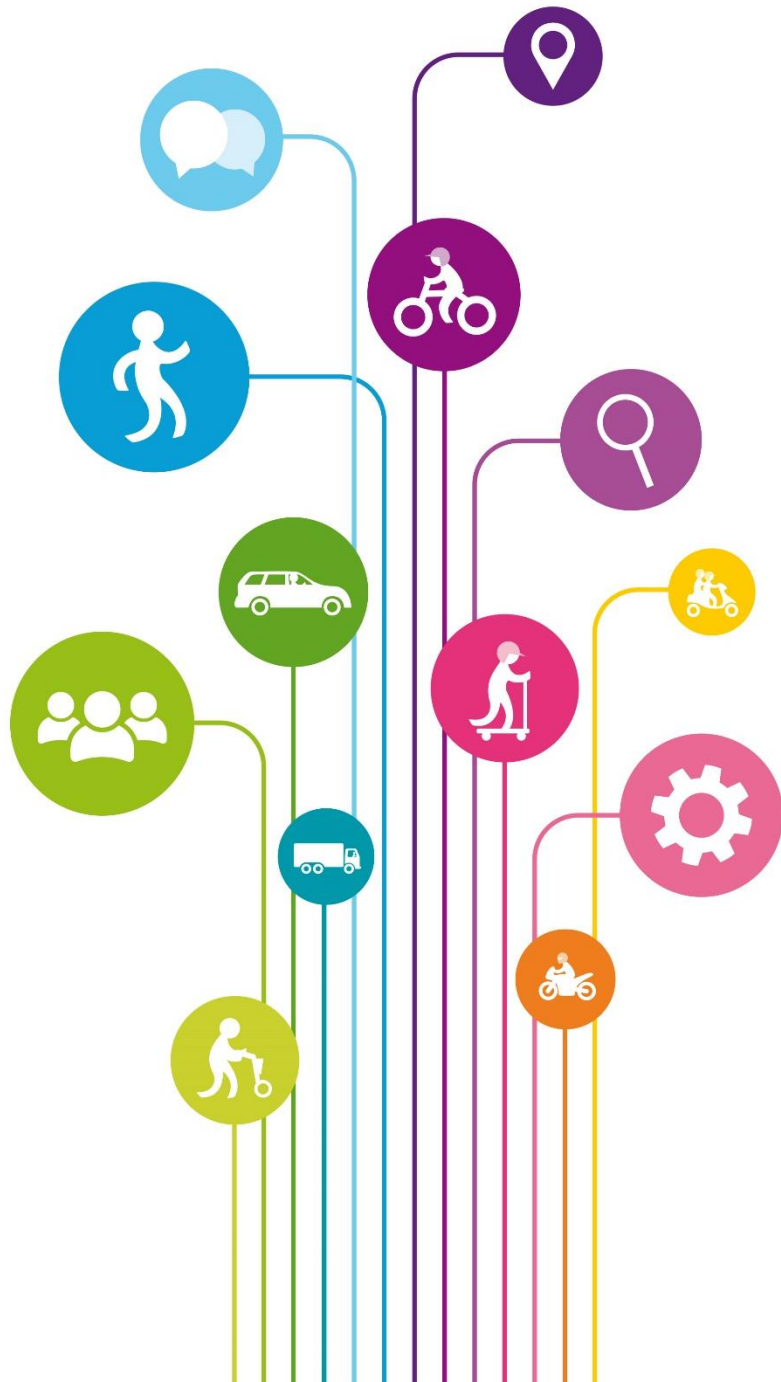
Ari-Pekka Lattu

Liikenneturvan toimitusjohtaja

Liikenneturvan toimitusjohtajana kesällä aloittanut **Pasi Anteroinen**:

”Liikenneturvallisuus on liikenteen keskeinen laatutekijä. Tavoitteiden saavuttamiseen tarvitaan, että koko liikenneala sitoutuu työhön ja etsii yhdessä ratkaisuja liikenteen ongelmiin.”

Liikenneturvan uusi strategia (2021-2025)

Missiomme:

Liikenne yhdessä turvalliseksi

Päätavoitteet:

- **Asiantuntijuutemme laajenee ja syvenee**
- **Toimintamme vaikuttavuus kasvaa**
- **Tavoitteellinen yhteinen työ lisääntyy**

Mediassa paljon puhetta nuorten liikennekäyttäytymisestä

- Valtaosa nuorista käyttäytyy liikenteessä vastuullisesti
- Törkeästä liikenneturvallisuuden vaarantamisesta (ylinopeus) epäillyt henkilöt (lukumäärät 16.8. asti jokaisena vuotena):
 - LÄHDE: Poliisi (18.8.2020)

Prosentit

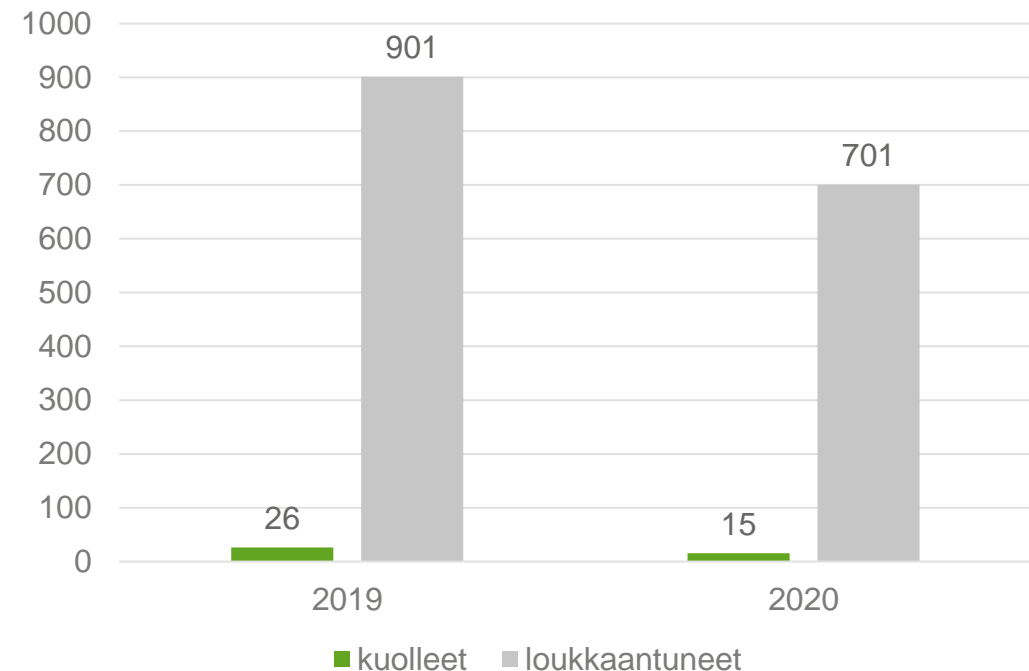
	Ikä			Yhteensä
	15 - 17	18 - 20	≥ 21	
2018	3,7	29,4	66,9	100
2019	5,9	30,0	64,2	100
2020	8,4	28,1	63,5	100

	15 - 17			18 - 20			≥ 21			Yhteensä		
	Mies	Nainen	Yhteensä	Mies	Nainen	Yhteensä	Mies	Nainen	Yhteensä	Mies	Nainen	Yhteensä
2018	98,3	1,7	100	88,6	11,4	100	93,6	6,4	100	92,3	7,7	100
2019	98,1	1,9	100	92,3	7,7	100	93,7	6,3	100	93,5	6,5	100
2020	91,6	8,4	100	90,5	9,5	100	91,6	8,4	100	91,3	8,7	100
Yhteensä	94,3	5,7	100	90,5	9,5	100	92,7	7,3	100	92,2	7,8	100

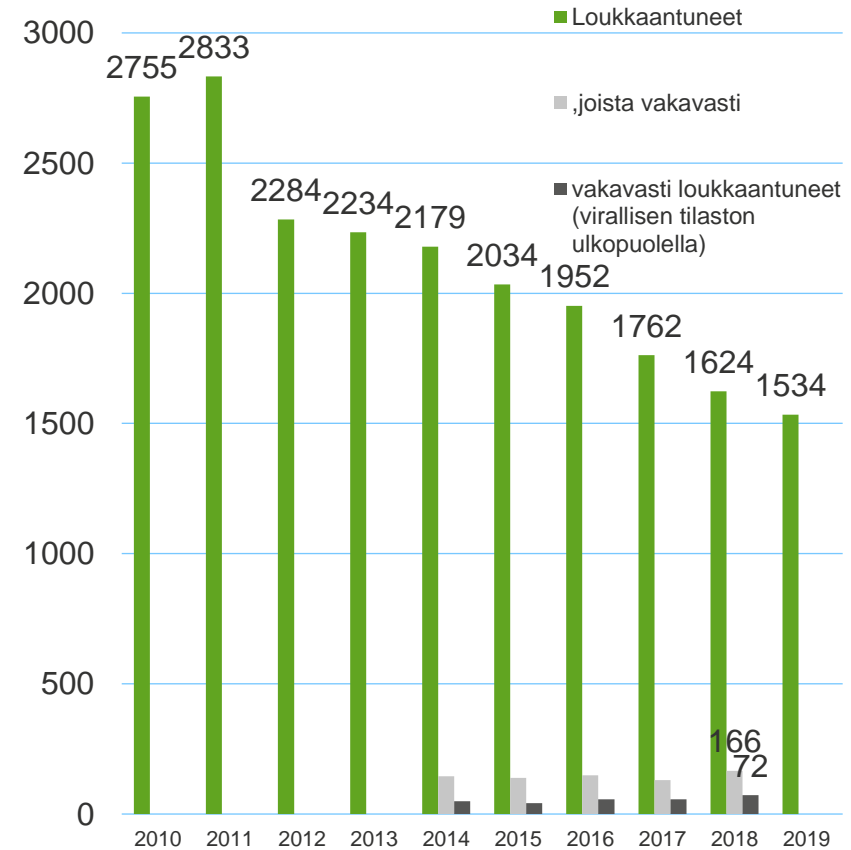
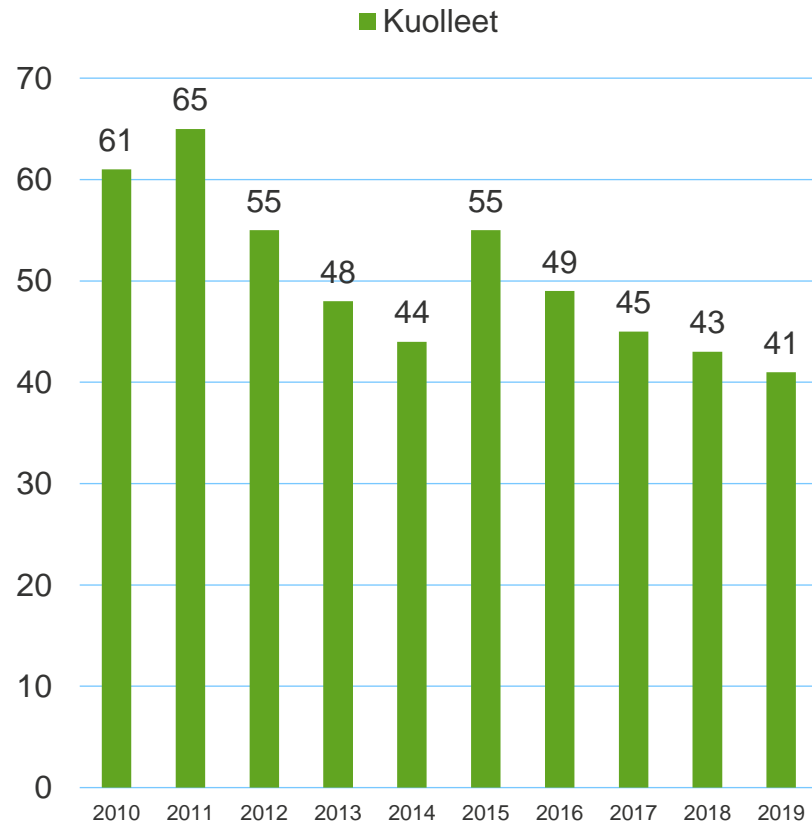
Nuorten liikenneturvallisuuskehitys

- Nuorten (15-24-vuotiaiden) liikennekuolemien määrä on vähentynyt kolmanneksella ja loukkaantumisten määrä on vähentynyt neljälläkymmenellä prosentilla viimeisen kymmenen vuoden aikana (2010-2019)
- Alkuvuoden 2020 (tammi-heinäkuu) aikana nuorten henkilövahinkojen määrä tieliikenteessä väheni viidenneksellä
- Nuorten tieliikennekuolemien määrä väheni tammi-heinäkuussa 40 prosentilla

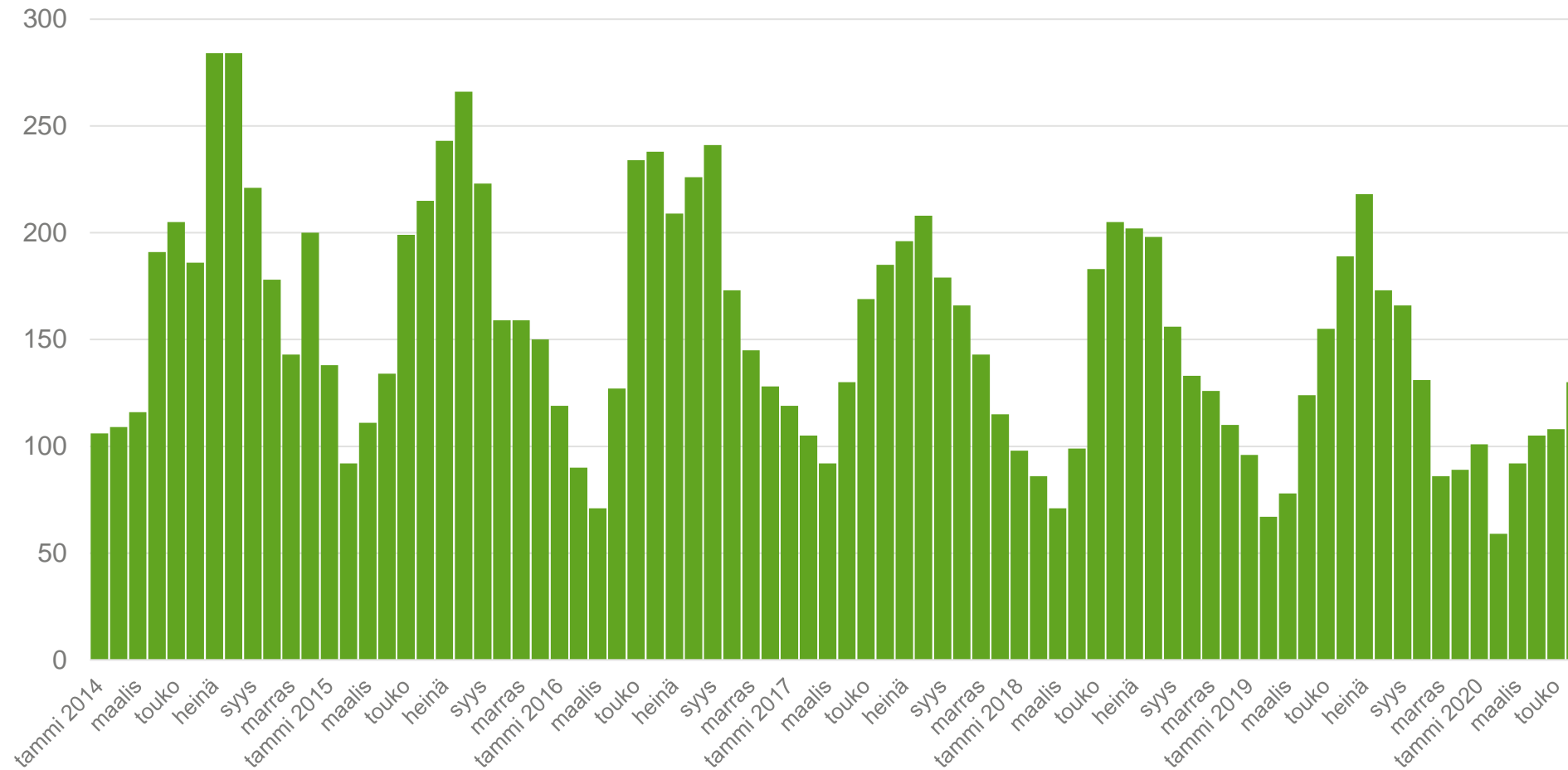
15-24-vuotiaiden henkilövahingot tammi-heinäkuussa

Tieliikenneonnettomuuksissa kuolleet ja loukkaantuneet 15-24-vuotiaat

Nuorten henkilövahingot tieliikenteessä kuukausittain

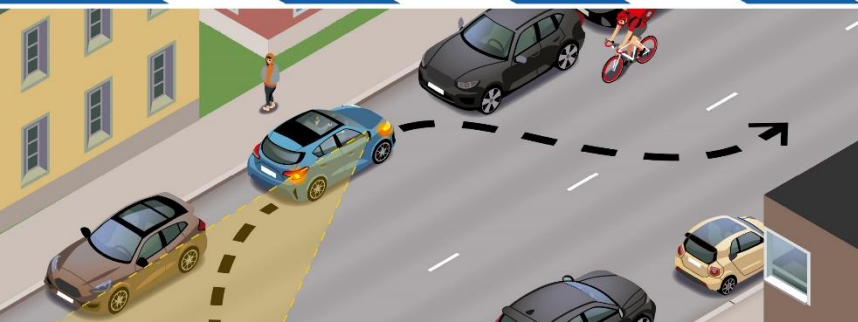

Nuori tarvitsee tukea turvallisten valintojen tekemiseen - kehittyvät aivot, myllertävä mieli ja kokemattomuus ovat haastava yhdistelmä liikenteessä

- Kehittyvät aivot haastavat nuoren arviointikykyä
 - Nuoruusikä on kehityksellisesti merkittävä ajanjakso, jolloin tapahtuu voimakasta kehittymistä niin fyysisen, psyykkisen kuin sosiaalisen kehityksen alueilla.
 - Kehittyvät aivot tuovat nuorelle haasteita sosiaaliseen vuorovaikutukseen ja arviointikykyyn. Kaveriporukkaan kuulumisen merkitys kasvaa ja ryhmän mielipiteet vaikuttavat voimakkaasti nuoren käyttäytymiseen.
 - Yksilötasolla turvallisten valintojen tekemistä saatetaan pitää tärkeänä, mutta silti ryhmässä tulee toimineeksi vastoin omia periaatteita. Ryhmän ulkopuolelle jäämisen pelko voi olla voimakasta ja vaikuttaa kykyyn tehdä turvallisia valintoja.
- Kokemattomuus kuljettajana altistaa virheille
 - Kokematon kuljettaja ei aina osaa kiinnittää huomiota sellaisiin seikkoihin, joista saattaa aiheutua vaaratilanteita.
 - Ensimmäistä vuottaan ajavien liikennevahinkomäärä suhteutettuna ajokorttien määrään on vakuutusilastojen mukaan kolminkertainen verrattuna kolme vuotta ajaneisiin.
 - Nuorille on tyypillistä omien ajotaitojen yliarviointi ja tavallista suurempi riskinotto.

Jalan & pyöräillen

Uusi tieliikennelaki tuli voimaan 1.6.2020 – materiaalia tarjolla

- Jalankulkuun ja pyöräilyyn liittyvät keskeiset liikenne- ja väistämissäännöt uudistetussa [Jalan ja pyöräillen -oppaassa](#).
 - Printtinä: esite, visa ja juliste
- [Uuden tieliikennelain keskeiset muutokset](#)
 - Printtinä (ja tulostettavissa) liite keskeisistä muutoksista
 - Liikenneturva kampanjoi uudesta tieliikennelaista kehoitteella Tunne liikennesäännöt. Kampanja jatkuu myös vuonna 2021.
- Kuvia liikennetilanteista ladattavissa [Flickr-tililtämme](#) (lähde mainittava kuvia käytettäessä).
- #tieliikennelaki2020

LIKKUVUUS

Aktiivisuus

Terveys

Toimintakyky

Itsenäisyys

Vähäinen tuen määrä

KANSANTALOUDELLINEN
KANNATTAVUUS

Lähde: Hakamies-Blomqvist, liikkuvuuskaärme

Oppia ikä kaikki!

Liikennesääntöjen kertaus ja turvallinen liikkuminen iän karttuessa

- Teemaluennot uudesta tieliikennelaista ja turvallisesta liikkumisesta eläkeläisille.
- Arkipäivinä.
- Etänä Teamsilla. Mahdollisesti myös "livenä".
- Paikallisuus huomioidaan.

**KAUSI ALKAA.
MUISTA HEIJASTIN.**

Liikenneturvan syksyn kampanjat

- Pidä pääsi -pyöräilykypäräkampanja nuorille käynnistyy viikolla 36 jatkuen pyöräilyviikolle ja koulujen liikenneturvallisuusviikolle.
 - Tavoitteena herättää nuorissa positiivisessa sävyssä keskustelua kypärän käytöstä vaikuttajamarkkinoinnin keinoin.
 - Kampanjan viestinnässä muistutetaan myös aikuisten merkityksestä nuoren kypäränkäytölle. Vanhemmat ja aikuiset näyttävät omalla käytöksellään esimerkkiä.
- Heijastinkampanja Vahvasti näkyvä käynnistyy viikolla 40.
 - Laaja ulkomainoskampanja ympäri Suomen.
 - Muista myös: valtakunnallinen heijastinpäivä 1.10.
- Tarkkaamattomuuskampanja Kun ajat aja kannustaa vuodenvaihteessa keskittymään liikenteessä liikenteeseen, ei kännykkään.

Liikenneturva haastaa koulut edistämään lasten turvallista pyöräilyä!

- Filla&Rilla on 3.– 6. luokkien oppilaille suunnattu ilmainen selainpohjainen oppimisympäristö turvallisen pyöräilyn oppimiseen.
 - Sivusto ollaan kääntämässä myös ruotsiksi syksyllä 2020.
- Vuonna 2020 on käynnissä [Filla&Rilla-haaste](#):
 - Haasteen osallistuvilla opettajilla on mahdollisuus voittaa kaikille luokan oppilaille pyörän etu- ja takavalot.
 - Kaikki osallistuneet opettajat saavat Filla&Rilla-julisteen sekä oppilaille kortit pyörän ja kypärän tarkastusta varten.
 - Haastesivulla on nähtävissä kartta, jossa on esitetty kuntakohtainen tieto mukana olevista kouluista.

Kaveri saa kortin – pitääkö olla huolissaan?

- Yläkouluille ja toiselle asteelle suunnattu virtuaalioppitunti, joka järjestetään osana liikenneturvallisuusviikon ohjelmaa keskiviikkona 9.9. klo 10.
- Oppitunnin teemoina ovat tarkkaamattomuus sekä ryhmäpaineen vastustaminen ja turvallisten valintojen tekeminen liikenteessä.
- Oppitunnin voi katsoa joko suorana lähetyksenä tai tallenteena yhdessä oppilaiden kanssa.
- [Lue lisää](#)

Liikenneturvallisuusviikkoa vietetään jälleen viikolla 37 (7.-11.9.2020)

- Teema NÄE JA NÄY nostaa esiin turvallista liikkumista monesta näkökulmasta:
 - Näy pimeässä
 - Näe koululainen liikenteessä
 - Näe ympäristösi – ole tarkkaavainen
- Kahoot-visa, pimeällä liikkumista käsittelevä päivänavaus, erilaiset haasteet sekä teemojen yhdistäminen opetukseen toiminnallisten tehtävien avulla – liikenneturvallisuusviikkoa voi viettää monella tavalla!
- Liikenneturva tarjoaa toimintavinkkejä ja muuta materiaalia kaikille kouluasteille.
- [Tutustu materiaaleihin](#)

Poikkeuksellinen aika haastaa kouluja – Liikenneturva tarjoaa tukea liikennekasvatukseen muuttuvissa tilanteissa 1/3

Koulutusta opettajille tieliikennelain uudistuksesta ja liikennekasvatuksen toteuttamisesta

- Käytännönläheinen koulutus vahvistaa opettajien liikennekasvatusosaamista ja varmistaa, että sääntötuntemus on ajan tasalla kun uusi tieliikennelaki kesän aikana tuli voimaan.
- Toteutetaan Teams-kokouksena, verkosta löytyvien luentotallenteiden sekä sähköpostiin lähetettävien toimintavinkkien avulla.
- [Lue lisää ja ilmoittaudu mukaan](#)

Tieliikennelaki uudistui – koulutusta opettajille virtuaalisesti

Etäkoulutusten ajankohdat:

- 1.9 (Päijät-Häme)
- 2.9 (Etelä-Karjala ja Kymenlaakso)
- 10.9 (Varsinais-Suomi ja Satakunta)
- 15.9 (Keski-Suomi ja Pirkanmaa)
- 16.9 (Uusimaa)
- 30.9 (Pohjois-Pohjanmaa, Kainuu, Lappi)
- 1.10 (Pohjois-Savo, Etelä-Savo)

- Verkkosivuilla myös webinaaritallenne opettajille

Poikkeuksellinen aika haastaa kouluja – Liikenneturva tarjoaa tukea liikennekasvatukseen muuttuvissa tilanteissa **2/3**

- Etäopetukseen ja itsenäiseen opiskeluun sopivia tehtäviä turvallisesta liikkumisesta
 - Syksyn aikana kouluissa varaudutaan poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin. Saattaa olla, että ajoittain opiskellaan etäopiskelussa.
 - Liikenneturva on koonnut [etäopetukseen soveltuvia toimintavinkkejä](#) luokka-asteittain helpottamaan opettajan työtä.

Poikkeuksellinen aika haastaa kouluja – Liikenneturva tarjoaa tukea liikennekasvatukseen muuttuvissa tilanteissa **3/3**

- **Virtuaaliset kouluvierailut yläkouluille ja toisen asteen oppilaitoksille**
 - Liikenneturvan asiantuntijan [voi kutsua pitämään oppitunteja etäyhteyden välityksellä](#)
 - Innostaa nuoria pohtimaan omaa liikennekäyttäytymistään ja sen vaikutuksia omaan ja toisten turvallisuuteen

Turvaguru – työmatkan itsearviointityökalu

- Nopea ja kevyt mutta silti asiapitoinen itsearviointi
- Aiheina säännöt, turvalaitteet, tarkkaamattomuus, muiden toimintaan reagointi, kiire ja liukkaus
- Kysymyskohtainen palaute heti, lopussa lyhyt yleisluonteinen palaute
- Kaikki sivuston evästeet sallittava tai testi ei toimi
- [Turvaguru](#)

Tutustu näihin

- [Nuorten tilastokatsaus](#)
- [Keuliiko moposi?](#) Asenne ratkaisee liikenteessä
 - Virtuaalioppitunti yläkoulun ja toisen asteen opiskelijoille
- [Etäluentosarja uudesta tieliikennelaista ikääntyneille](#)
- [Liikenneonnettomuudet Suomessa -webinaari](#)

Linkkejä

- Jalan ja pyöräillen -opas: [liikenneturva.fi/jalanjapyöräillen](https://liikenneturva.fi/jalanjapyoraillen)
- Materiaalitulaukset: liikenneturva.fi/materiaalit
- Uusi tieliikennelaki: liikenneturva.fi/tieliikennelaki
- Liikenneturvan Flickr-tili: [flickr.com/liikenneturva](https://www.flickr.com/liikenneturva)
- Filla&Rilla-haaste: fillarilla.fi/haaste
- Liikenneturvallisuusviikko: liikenneturvallisuusviikko.fi
- Kaveri saa kortin - pitääkö olla huolissaan? -virtuaalioppitunti: liikenneturva.fi/oppitunti
- Opettajakoulutus uudesta tieliikennelaista: liikenneturva.fi/opekoulutus
- Liikennekasvatusta etäopetuksena: liikenneturva.fi/etaopiskelu
- Turvaguru: liikenneturva.fi/turvaguru
- Tilastokatsaukset: liikenneturva.fi/tilastot
- Keuliiko moposi? -virtuaalioppitunti: liikenneturva.fi/keuliikomoposi
- Etäluentosarja uudesta tieliikennelaista: liikenneturva.fi/etaluennot
- Liikenneonnettomuudet Suomessa -webinaari: liikenneturva.fi/koulutus234

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Uudenmaan ELY-keskuksen ajankohtaiset

Kuntien liikenneturvallisuusryhmät, syksy 2020

Tieliikennelain uudistuksen mukaisia toimia

- Lisätään kärkikolmio- ja STOP-merkkien lisäkilvet pyöräteiden jatkeiden kohdalla. Tavoitteena saada tehtyä tänä vuonna. Kärkikolmiot ja STOP-merkit maantie-/katuliittymissä ELYn vastuulle.
- Hirvi- ja kaurisvaara-alueet päivitetään maastoon syksyn aikana, pohjana v. 2019 laadittu selvitys. Uusi kaurismerkki.
- Suojateiden kohdilla tarkistetaan nopeusrajoituksia. Uuden asetuksen mukaan korkeintaan 50 km/h. Niissä kohdissa, joissa rajoitusta ei voi laskea, suojatie pitää poistaa tai tarvitaan jokin muu tienylitys-/alitus-ratkaisu.
- Tiemerkinnoissä kolmen vuoden siirtymäajalla mm. sulkuviivat muutetaan valkoisiksi.

Muuta ajankohtaista Uudenmaan ELYssä

- Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelma 2021-2024: [tienpidonsuunnitelma.fi](https://www.tienpidonsuunnitelma.fi)
- Uusittu liikenneturvallisuussivumme: www.ely-keskus.fi/web/ely/liikenneturvallisuus > valitse alue: Uusimaa
- Valaistuskori valmistunut, edistetään kärkihankkeita
- Toteutetaan pieniä liikenneturvallisuuskohteita ja joukkoliikenteen infrakohteita
- Nopeusnäyttötaulukohteista tulossa kuntakysely syksyn aikana

Uutta ohjeistusta

- Väylävirasto uusintu/uusimassa ohjeita, mm. Pyöräliikenteen suunnittelu ja Pyöräliikenteen viitoituksen suunnittelu. Ohjeluetelot: <https://vayla.fi/palveluntuottajat/ohjeluetelo>
- Valtioneuvoston asetus liikenteenohjauslaitteista, koskee niin maanteitä kuin katujakin: www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20200379

PÄIJÄT-HÄMEEN KUNTIEN LIIKENNETURVALLI SUUSRYHMÄT

Kärkölä 2.9.2020

Hollola 2.9.2020

Orimattila 3.9.2020

Sysmä 8.9.2020

Hartola 8.9.2020

Asikkala 17.9.2020

Padasjoki 17.9.2020

Heinola 23.9.2020

Lahti 23.9.2020

A woman in a black jacket and pants is walking on a paved path in a park-like setting. The path is lined with trees and greenery. In the background, there are buildings and other people walking. The scene is bright and sunny.

LIIKENNETURVALLISUUSKOORDINAATTORIN TERVEISET:

AJANKOHTAISTA LIIKENNETURVALLISUUDESSA

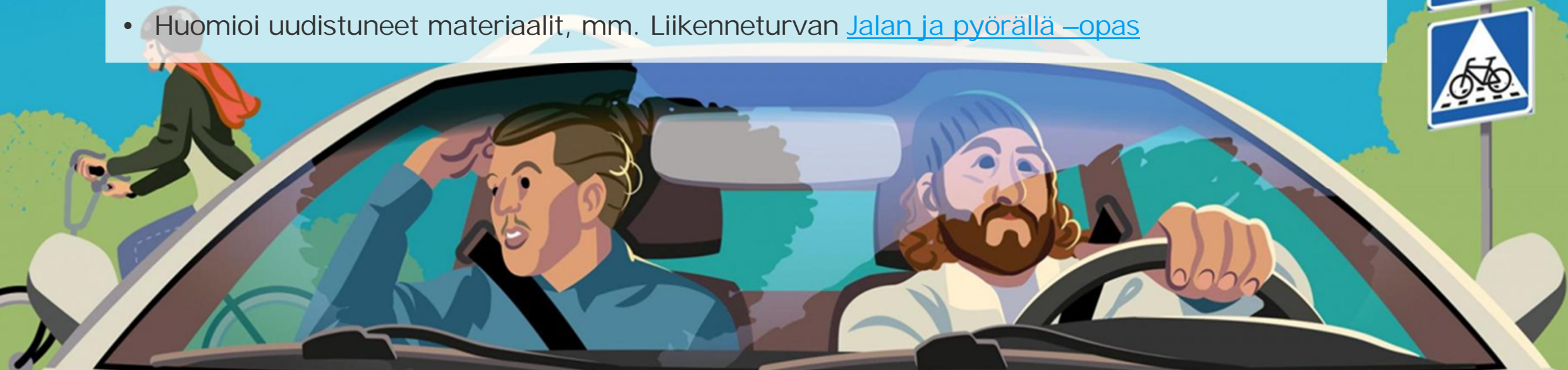
LIIKENNETURVALLISUUSVIESTINTÄ

- Liikenneturvallisuuskoordinaattorin viestit ja tiedotteet
 - Ajankohtaiset teemaviikot /-päivät (pyöräilyviikko, liikkujan viikko, heijastinpäivä, ...).
 - Hankehaut ja valtakunnalliset ajankohtaisaiheet.
 - UUSI: Wilma-viestit 1-2 kuukauden välein varhaiskasvatuksen ja opetuksen edustajille jaettavaksi kunnassa edelleen.
- Liikenneturvan tiedotteet ja vinkit
- Kanta-Hämeen, Päijät-Hämeen ja Uudenmaan liikenneturvallisuusustyön Facebook-sivu
 - Valtakunnallisia ja paikallisia liikenneturvallisuus uutisia ja -tiedotteita.
 - Käytännön vinkkejä turvalliseen ja vastuulliseen liikkumiseen eri vuodenaikoina.
 - Ei edellytä omaa Facebook-tiliä.
 - <https://www.facebook.com/lituvili>

The screenshot shows the Facebook page for 'Liikenneturvallisuus'. The page header includes the Facebook logo and login fields. The cover photo shows a road with a red and white signpost. The main content area features a post titled 'PYÖRÄILYN ILOA LAPSILLE: KOULUJEN KILOMETRIKISA 14.4.-31.5.2020' with a photo of children riding bicycles on a path. The page has 233 likes and 254 followers. The navigation menu on the left includes Home, About, Photos, Videos, Posts, and Community. The top navigation bar includes the Facebook logo, login fields, and a 'Log In' button.

UUSI TIELIIKENNELAKI VOIMAAN 1.6.2020

- Traficomien tieliikennelaki-sivusto: <http://www.traficom.fi/tieliikennelaki2020>
 - Muutokset mm. ajoneuvokohtaisesti, esim. [mopoilua koskevat muutokset](#)
- Muutokset kootusti Liikenneturvan sivuilla: <https://www2.liikenneturva.fi/tieliikennelaki>
- Liikennemerkit:
 - [Kooste uusista merkeistä](#)
 - [Liikennemerkkijuliste](#)
- Liikenneturvan [kampanjavidet](#).
- Huomioi uudistuneet materiaalit, mm. Liikenneturvan [Jalan ja pyörällä –opas](#)

TLL SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2018/20180729#L7P195>

- Sulkuviiva, sulkualue ja varoitusviiva tulee merkitä kolmen vuoden kuluessa lain voimaantulosta.
- Pyörätien jatkeen tiemerkinä tulee merkitä kahden vuoden kuluessa lain voimaantulosta.
- Kaksisuuntainen pyörätie tulee osoittaa liitteen 3.2 kohdassa B5 ja liitteen 3.4 kohdassa D5 säädetyllä tavalla seitsemän vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta.
- Tieliikenneasetuksessa [\(182/1982\)](#) säädetyt liikennemerkit saa käyttää kymmenen vuoden ajan lain voimaantulosta kuitenkin niin, että liikennemerkit polkupyörällä ja mopolla ajo kielletty C12 sekä jalankulku sekä polkupyörällä ja mopolla ajo kielletty C15 on otettava käyttöön lain voimaan tullessa.
- Tieliikenneasetuksessa säädetyt tiemerkinä saa käyttää seitsemän vuoden ajan lain voimaantulosta.

VALTIONAVUSTUSTEN HAKU

Kävelyn ja pyöräilyn investointiohjelman valtionavustus

- Valtionavustusta jaetaan kunnille hankkeisiin, joilla kehitetään ja parannetaan kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita katuverkolla.
- Avustusta myönnetään infrastruktuurin, kuten väylien, niiden varusteiden, pyöräpysäköinnin yms. rakentamiseen tai parantamiseen.
- Valtionavustusta jaetaan 31 500 000 euroa.
- **Hakemusten jättö viimeistään 30.9.2020 klo 16.15.**
- Lisätietoja: <https://www.trafficom.fi/fi/ajankohtaista/kunnille-315-miljoonaa-euroa-valtionavustusta-kavelyn-ja-pyoraliikenteen-olosuhteiden>

Valtionavustus kuntien ja seutujen kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelmien laatimiseksi

- Vuonna 2020 toteutetaan ensimmäistä kertaa valtionavustushaku kuntien ja seutujen kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelmien laatimiseksi.
- Valtionavustusta jaetaan noin 250 000 euroa.
- Haku käynnistyy syksyllä.
- Lisätietoja: <https://www.trafficom.fi/fi/kavelyn-ja-pyorailyn-edistamisohjelma>

Tieliikenteen turvallisuuden valtionavustus

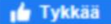
- Tuki on tarkoitettu liikenneturvallisuustyötä edistäviin hankkeisiin, erityisesti uudenlaisten ideoiden ja toimintatapojen kokeiluihin ja käyttöönottoon, sekä kunnille, kaupungeille että järjestöille.
- Liikenneturvallisuustyön hankeavustuksiin on varattu tänä vuonna 200 000 euroa.
- Haku käynnistyy syksyllä.
- Lisätietoja: <https://www.trafficom.fi/fi/trafficom/tietoa-trafficomista/tieliikenteen-turvallisuuden-valtionavustus>

Liikkumisen ohjauksen valtionavustus

- Tuetaan kuntien, kaupunkien ja yleishyödyllisten yhteisöiden hankkeita, joissa edistetään viisasta liikkumista muun muassa neuvonnalla, markkinoinnilla, liikkumisen suunnittelulla sekä palvelujen kokeiluilla ja kehittämisellä.
- Liikkumisen ohjauksen valtionavustuksiin on vuodelle 2021 varattu 900 000 euroa.
- Haku käynnistyy syksyllä.
- Lisätietoja: <https://www.trafficom.fi/fi/liikenne/liikennejarjestelma/liikkumisen-ohjaus-ja-valtionavustukset>

KILOMETRIKISA

Kilometrikisassa 2020 mukana ennätysmäärä osallistujia

 18 t. henkilöä tykkää tästä. Ole kavereistasi

Kisaan on ilmoittautunut jo yli 33 000 polkijaa, joka on enemmän kuin koskaan ennen Kilometrikisan historiassa. Kiitos kaikille jo tähän mennessä osallistuneille. Tiedoksi vielä ei-ilmoittautuneille, että **kisaa poljetaan 1.5.-22.9.2020, joten mukaan ehtii vielä**. Luvassa on jälleen kilometrikaupalla hyvää mieltä, kohonnutta kuntoa ja pyöräilyyn kannustavia tekoja eri työpaikoilla ja muissa yhteisöissä!

Tilanne 1.9.2020:

Sija ^	Kunta (?)	Km/asukas (?)	Km yht.	Väkiluku (?)	Bensaa (l) säästö	Co2 (kg) säästö
1	Sottunga (1)	61,6883	5 366,9	87	0	0
2	Virolahti (80)	30,5575	95 156,0	3 114	6 660	16 650
3	Parikkala (77)	24,8448	117 466,4	4 728	8 222	20 555
52	Hollola (133)	4,6022	107 820,0	23 428	7 547	18 867
64	Lahti (602)	4,1799	501 240,6	119 917	35 086	87 715
146	Sysmä (5)	2,1328	7 774,0	3 645	544	1 360
166	Orimattila (31)	1,6855	26 975,8	16 005	1 888	4 720
173	Hartola (7)	1,6225	4 369,4	2 693	305	762
178	Asikkala (13)	1,4801	11 940,2	8 067	835	2 087
181	Heinola (41)	1,4538	27 130,2	18 661	1 899	4 747
263	Padasjoki (1)	0,1294	374,1	2 891	26	65

<http://www.kilometrikisa.fi/>

Valtakunnallista Heijastinpäivää vietetään jälleen 1.10.2020

- Olethan mukana!

Hyödynnä esim. näitä Liikenneturvan aineistoja:

[Heijastininfo-video](#)

[Heijastindemo](#)

[Materiaalit, julisteet ja infokortit](#)

Infografiikat:

[Heijastimen paikka](#)

[Heijastimen näkyminen pimeällä](#)

HEIJASTINPÄIVÄN TÄRPIIT

Varhaiskasvatus, koulut, nuorisopalvelut...

Näkymättömästä loistavaksi ja Heijastinbongaus

<https://www.liikenneturva.fi/fi/opettajille/heijastinvinkit>

Heijastinrata/-polku/-suunnistus (edellisiä soveltaen)

Tehdään esim. metsään ja kuljetaan lasten kanssa taskulamppujen kanssa.

Aarrejahti

Ulos/sisälle pimeään piilotetaan esineitä, joihin on kiinnitetty heijastin ja niitä etsitään taskulampun avulla. Sama voidaan tehdä ensin ilman heijastimia, jolloin lapset näkevät, kuinka paljon helpommin esineet löytyvät heijastimen kanssa.

Heijastimien testaus

<https://www.youtube.com/watch?v=ca-lcV7fWQI> TAI

<https://www.youtube.com/watch?v=b3d39W9SCo4>

Kouluaamujen heijastinratsiat

Luokat voivat kilpailla heijastimen käyttöasteella. Myös pyöränvalot on syytä ratsata – hyvä hetki muistuttaa pakollisesta pyörän takavalosta!

Huoltajille kohdennettu heijastinratsia (esim. varhaiskasvatus),

lapset ratsaajina esim. eteisessä

Heijastinhippa

Pimeässä liikuntasalissa yritetään saada kiinni heijastimilla varustettuja luokkakavereita taskulampun avulla. Osalla oppilaista on heijastimet ja osalla ei.

Kenen vaatteissa eniten heijastimia –kilpailu

Suurin ulkovaatteisiin ja reppuun kiinnitetty heijastinmäärä/luokka voittaa

Heijastinpuun toteuttaminen koulun tai päiväkodin pihalle/edustalle

<https://yle.fi/uutiset/3-10529425>

Heijastindisko

Sadat heijastimet katossa toimittavat diskopallon virkaa

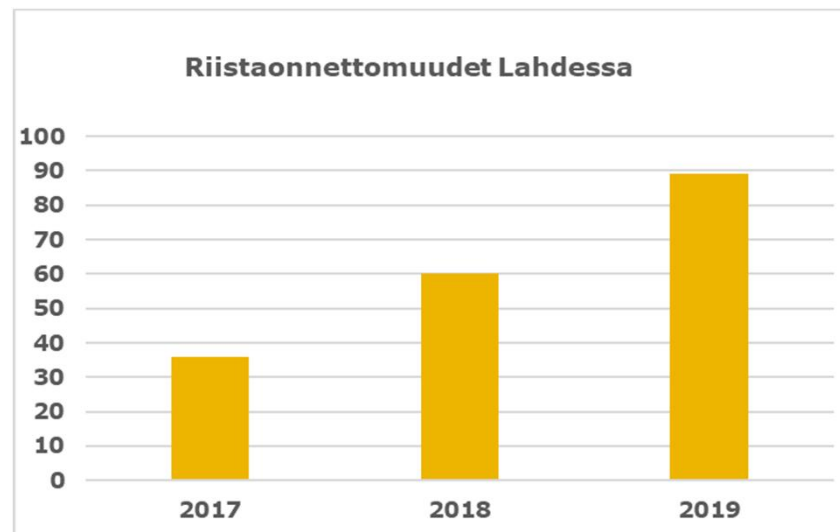
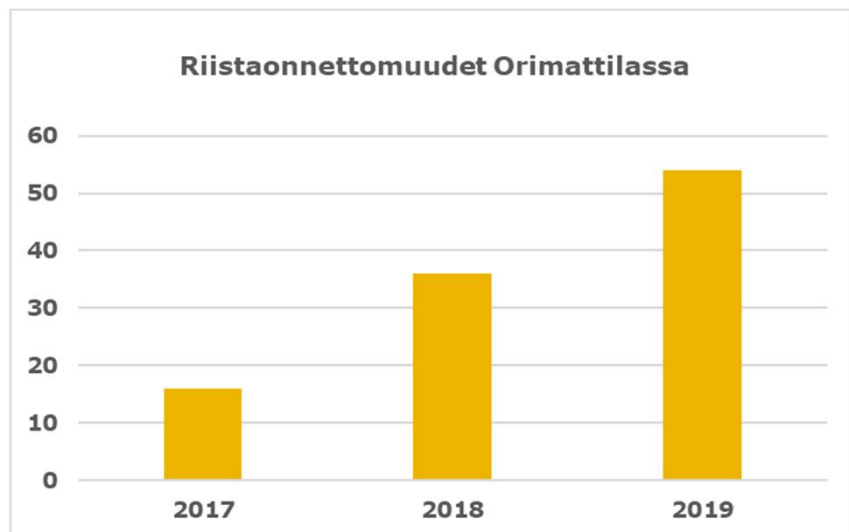
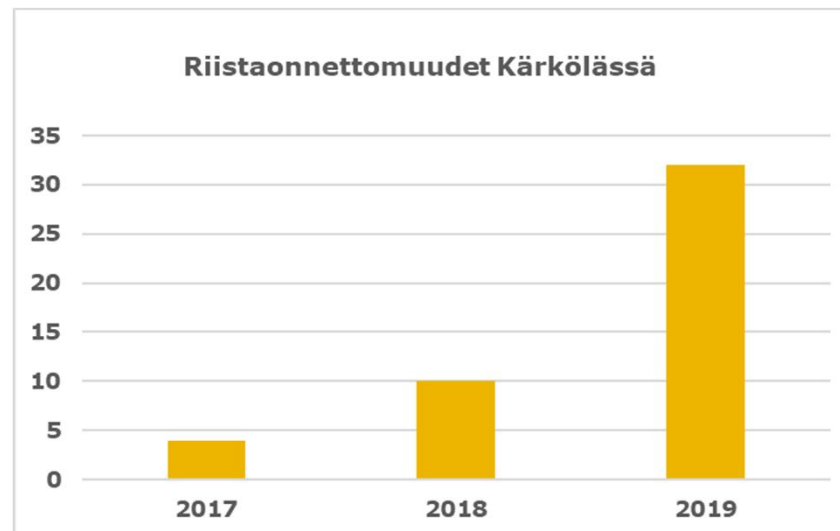
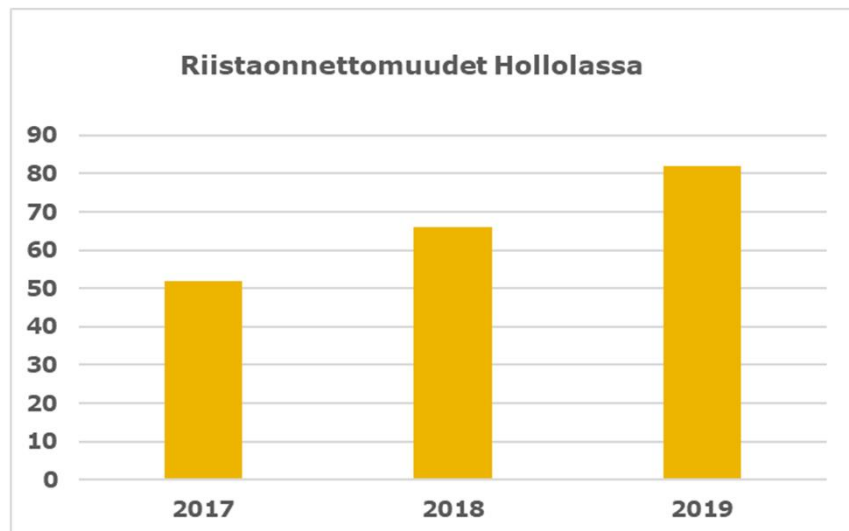
Heijastavien tuotteiden askartelua ja itse tehtyjen heijastavien tuotteiden myyminen (kouluretkikassan kartuttaminen)

Kouluilla/nuokuilla voidaan järjestää myös heijastimen tuunaustyöpajoja, joissa oppilaat tuunaavat itse heijastimen kiinnitysnarun. Kiinnitysnaruun voidaan pujottaa esim. puuhelmiä. Ideoita löytyy esim. netistä erilaisista blogeista.

(HIRVI)ELÄI NONNETTOMUUDET

RIISTAONNETTOMUUDET* PÄIJÄT-HÄMEESSÄ VUOSINA 2017-2019

*) Osallisina eläiminä Päijät-Hämeessä vuosina 2017-2019:

- metsäkauris (49 %)
- valkohäntäpeura (35 %)
- hirvi (15 %)
- villisika (1 %)

Lähde:
Tilastokeskus (Riistaonnettomuudet,
kokeellinen tilasto)

HIRVIELÄINONNETTOMUUDET VUOSINA 2015-2019

HIRVIELÄINONNETTOMUUDET KARTALLA

Lähde: Poliisi, Riistakeskus 2015-2019

Pisteet Aluesummat Heatmap

Aiheuttaja Vuosi Kuukausi

- kaikki
- hirvi
- peura-/kauris

Hirvivaroitusalueet Hirviaidat

Sääda pisteen kokoa

100 - +

Toteutus: Ramboll Finland Oy

RIISTAONNETTOMUUS

Soita 112

ILMOITUSVELVOLLISUUS

- Soita aina hätänumeroon 112, jos ajat kolarin hirvieläimen, suurpedon tai villisian kanssa. Ilmoituksen perusteella poliisi käynnistää metsästäjien suurriistavirka-apu (SRVA) -toiminnan. SRVA noutaa kuolleen eläimen tai selvittää loukkaantuneen eläimen kunnon. Loukkaantunut suurpeto tai villisika on vaarallinen, älä poistu autosta ennen avun tuloa.
- Merkitse hirvieläinkolaripaikka tällä merkillä. Suurpeto ja villisikakolareissa odota autossa avun tuloa.

TOIMINTA ONNETTOMUUSPAIKALLA

- Varoita muuta liikennettä, aseta varoituskolmio.
- Huolehdi loukkaantuneista
- Soita 112, kuuntele saamasi ohjeet
- Ilmoita onnettomuuspaikka mahdollisimman tarkasti. Lataa ennakkoon älypuheliminesi GPS paikannuspalvelu.
- **Merkitse kolaripaikka tällä merkillä.**

KOLARIPAIKAN MERKINTÄ AUTTAA

- Kolaripaikan merkinnällä autat SRVA toimijoita löytämään oikean tapahtumapaikan ja vähennät näin loukkaantuneen eläimen kärsimyksiä.
- <http://riista.fi/riistatalous/riistavahingot-ja-konfliktit/> sivuilta löydät lisätietoja

VÄLTÄ RIISTAONNETTOMUUS

- Vähennä nopeutta hirvieläin vaara-alueella
- Käytä mahdollisimman paljon kaukovaloja
- Seuraa tarkasti tien reuna-alueita ja kohtia, joissa puusto ulottuu tien läheisyyteen
- Ole erityisen tarkkaavainen aamu- ja iltahämärissä
- Väistä tielle tulevaa eläintä takaa

Tee reikä
kiinnitysnauhalle

Lataa ja tulosta riistaonnettomuusmerkki, pidä se mukana autossa:

https://riista.fi/wp-content/uploads/2015/09/Riistaonnettomuusmerkki_SRVA_FI_N-SE-EN-RU_201531.pdf

PÄIJÄT-HÄME

ONNETTOMUUSTI EDOT 2015-2019

(erillinen diasetti projektiportaalisissa)

LIIKENNERIKOKSET HÄMEEN POLIISILAITOKSEN ALUEELLA VUOSINA 2014-2019

(erillinen diasetti projektiportaalissa)

